

Rūpniecības, pētniecības un enerģētikas komiteja

2015/2103(INL)

17.10.2016

ATZINUMS

Sniegusi Rūpniecības, pētniecības un enerģētikas komiteja

Juridiskajai komitejai

ar ieteikumiem Komisijai par Civiltiesību noteikumiem par robotiku
(2015/2103(INL))

Atzinumu sagatavoja: *Kaja Kallas*

(Iniciatīva – Reglamenta 46. pants)

PA_INL

IEROSINĀJUMI

Rūpniecības, pētniecības un enerģētikas komiteja aicina par jautājumu atbildīgo Juridisko komiteju:

- rezolūcijas priekšlikumā iekļaut šādus ierosinājumus:
 - A. tā kā robotu un cilvēku vienības varētu būt par 85 %¹ produktīvākas nekā roboti vai cilvēki katrs pats par sevi; tā kā, uzlabojot cilvēku spējas, roboti samazinās cilvēku radīto kļūdu risku;
 - B. tā kā Savienībai ir vadošā loma rūpnieciskās robotikas jomā, nodrošinot vairāk nekā 25 %² no piedāvājuma un izmantošanas tirgū, tiek lēsts, kas izaugsme šajā tirgū ik gadu sasniegs 8–9 %, tādējādi padarot nozari par rūpniecības stratēģijas prioritāti,
 - 1. uzskata, ka robotikai un mākslīgajam intelektam ir svarīga nozīme Eiropas ekonomikas produktivitātes un konkurētspējas uzlabošanā un ka tiem vidējā termiņā var būt daudz lielāka ietekme uz konkurētspēju tādās nerūpnieciskās nozarēs kā lauksaimniecība, transports, veselības aprūpe, drošība un sabiedriskie pakalpojumi; aicina Komisiju atbalstīt inovāciju sekmējošu politiku robotikā un attiecībā uz mākslīgo intelektu, veicinot tehnoloģiju integrēšanu vērtību ķēdēs, inovatīvu uzņēmējdarbības modeļu izstrādi un laika, kas nepieciešams no inovācijas posma līdz ražošanai, saīsināšanu; prasa Komisijai izvērtēt nepieciešamību modernizēt tiesību aktus vai izstrādāt Eiropas vadlīnijas, lai nodrošinātu vienotu pieeju attiecībā uz robotiku un mākslīgo intelektu, kas ir būtiska uzņēmumu attīstībai Eiropā;
 - 2. norāda, ka trešās valstis ir atzinušas, cik stratēģiski svarīga ir robotika, un apdraud Savienības vadošo lomu pasaules tirgū, piemēram, pārņemot Savienības ražotājus; aicina Komisiju izstrādāt rūpniecības stratēģiju, kas pievēršas stratēģiski nozīmīgu nozaru lomai, piemēram, robotikai, un norāda, kā Savienība var saglabāt darbvietas, izaugsmi, zinātību un vērtības ķēdes lielāko daļu;
 - 3. uzsver, ka inovācijai robotikā un mākslīgā intelekta jomā, kā arī to integrācijas tehnoloģijai ekonomikā un sabiedrībā nepieciešama digitāla infrastruktūra, kas nodrošina vispārēju savienojamību; aicina Komisiju izveidot sistēmu, kas atbilst savienojamības prasībām Savienības digitālajai nākotnei, un nodrošināt, ka pieeja platjoslas un 5G tīkliem pilnībā atbilst tīkla neitralitātes principam;
 - 4. pauž stingru pārlicību, ka sistēmu, ierīču un mākoņdatošanas pakalpojumu sadarbība, ko raksturotu jau sākotnēji integrēta drošības un privātuma aizsardzība, ir būtiska datu plūsmām reālajā laikā, kas ļautu robotiem un mākslīgajam intelektam kļūt elastīgākiem un autonomākiem; aicina Komisiju veicināt atvērtu vidi, sākot no atvērtiem standartiem un novatoriskiem licencēšanas modeļiem līdz atvērtām platformām un pārredzamībai nolūkā neradīt tehnoloģiskas barjeras īpašumtiesību sistēmās, kas ierobežo sadarbību; turklāt uzsver, ka ir jāgarantē augsta līmeņa drošība, drošums un to datu privātums, ko izmanto sakariem starp cilvēku un robotu un mākslīgo intelektu; tādēļ aicina Komisiju un

¹ Saskaņā ar MIT pētījumu par kopīgu pieredzi ar automobiļu ražotājiem *BMW* un *Mercedes-Benz*.

² <http://ec.europa.eu/programmes/horizon2020/en/h2020-section/robotics>.

dalībvalstis iekļaut integrēta drošuma un privātuma principus tajās politikas jomās, kas saistītas ar robotiku un mākslīgo intelektu, un ES kiberdrošības stratēģijā un iekļaut robotiku un mākslīgo intelektu Komisijas izveidotas augsta līmeņa padomdevēju grupas diskusijās par kiberdrošību;

5. norāda, ka datu pieejamība ir svarīgs faktors, kas veicina inovāciju, mašīnmācīšanās algoritmos; aicina Komisiju īstenot tālejošu satvaru un stratēģiju par atvērtu un brīvu datu apriti, īpaši ar „datu brīvas plūsmas” iniciatīvas starpniecību saskaņā ar tiesību aktiem datu aizsardzības jomā un intelektuālā īpašuma tiesību aktiem; uzsver, ka ar „datu brīvas plūsmas” iniciatīvā būtu jāprecizē tādi jautājumi par datu īpašumtiesībām un izmantojamību, kā arī piekļuvi tiem, kas ir svarīgi robotikas tehnoloģijas turpmākai attīstībai un izmantošanai;
6. aicina Komisiju DFS vidusposma novērtēšanā palielināt atbalstu pamatprogrammas „Apvārsnis 2020” finansētajai *SPARC* programmai, veikt prognožu pētījumus, veicināt atvērtu inovāciju kā stratēģisku mērķi un sadarbības vidi starp valstu un Eiropas iestādēm, pētniecības aprindām, standartizācijas struktūrām, kas piesaista talantus un privāto sektoru, starp pasaules mēroga uzņēmumiem, MVU un jaunizveidotiem uzņēmumiem, kuriem ir izšķiroša loma inovācijās un robotikas tehnoloģiju jaunu tirgu atvēršanā pasaules līmenī; uzsver, kāda loma šajā sakarībā var būt privātā un publiskā sektora partnerībām;
7. uzsver, ka robotu tehnoloģijas izstrādē būtu jākoncentrējas uz cilvēku spēju papildināšanu, bet nevis uz to aizstāšanu; uzsver, ka robotikas un mākslīgā intelekta izaugsme automatizēs ievērojamu skaitu darbvietu, samazinot kaļķīgu un bīstamu apstākļu iedarbību uz cilvēkiem un pārveidojot dzīves un darba pieredzi un tādējādi radot ilgtermiņa novērtējuma un pasākumu nepieciešamību, lai nodrošinātu, ka pienācīgi tiek risināti sociālie, vides, ētikas, atbildības un izglītības aspekti; uzskata, ka īpaši digitālās prasmes, tostarp programmēšana, ir jāiekļauj visās izglītības un apmācības programmās, sākot no pirmajiem skolas gadiem līdz mūžizglītībai;
8. uzskata, ka medicīnas roboti turpina sniegt ieguldījumu augstas precizitātes ķirurģijā un veicot procedūras, kas pastāvīgi atkātojas; uzskata, ka tie var uzlabot rezultātus saistībā ar rehabilitāciju un nodrošināt ļoti efektīvu loģistikas atbalstu slimnīcām;
 - rezolūcijas priekšlikuma pielikumā iekļaut šādus ieteikumus:
9. uzskata, ka ikvienai turpmākai likumdošanas iniciatīvai, kas attiecas uz robotiku un mākslīgo intelektu, pēc apspriešanās ar attiecīgo ieinteresēto pušu plašu loku un balstoties uz nepārtrauktu dialogu, būtu jānodrošina juridiskā noteiktība, neierobežojot inovāciju šajā tehnoloģijas jomā, kas strauji attīstās;
10. uzskata, ka kopā ar galalietotāju robotikas inženieriem, akadēmisko pasauli un citām ieinteresētajām pusēm Komisijai būtu jāizstrādā ētikas kodekss, kura mērķis ir noteikt vadlīnijas robotikas un mākslīgā intelekta izstrādes darbībai;
11. uzskata, ka ieteikumos par licencēm būtu jārespektē līgumu slēgšanas brīvība un jāatstāj telpa inovatīviem licencēšanas režīmiem; brīdina neieviešat jaunas intelektuālā īpašuma tiesības robotikas un mākslīgā intelekta jomā, kas varētu kavēt inovāciju un apmaiņu ar zināšanām;

**ATZINUMU SNIEDZOŠĀS KOMITEJAS
GALĪGAIS BALSOJUMS**

Pieņemšanas datums	13.10.2016
Galīgais balsojums	+: 54 -: 1 0: 3
Komitejas locekļi, kas bija klāt galīgajā balsošanā	Bendt Bendtsen, Xabier Benito Ziluaga, José Blanco López, David Borrelli, Jerzy Buzek, Angelo Ciocca, Edward Czesak, Jakop Dalunde, Pilar del Castillo Vera, Christian Ehler, Fredrick Federley, Ashley Fox, Adam Gierek, Theresa Griffin, Hans-Olaf Henkel, Eva Kaili, Kaja Kallas, Barbara Kappel, Krišjānis Kariņš, Seán Kelly, Jaromír Kohlíček, Zdzisław Krasnodębski, Miapetra Kumpula-Natri, Janusz Lewandowski, Ernest Maragall, Edouard Martin, Angelika Mlinar, Nadine Morano, Dan Nica, Carolina Punset, Herbert Reul, Paul Rübig, Algirdas Saudargas, Sergei Stanishev, Neoklis Sylikiotis, Dario Tamburrano, Patrizia Toia, Evžen Tošenovský, Claude Turmes, Vladimir Urutchev, Henna Virkkunen, Martina Werner, Lieve Wierinck, Anna Záborská, Flavio Zanonato, Carlos Zorrinho
Aizstājēji, kas bija klāt galīgajā balsošanā	Michał Boni, Rosa D'Amato, Esther de Lange, Jens Geier, Benedek Jávor, Olle Ludvigsson, Vladimír Maňka, Marian-Jean Marinescu, Clare Moody, Maria Spyrali
Aizstājēji (200. panta 2. punkts), kas bija klāt galīgajā balsošanā	Salvatore Cicu, Albert Deß